

„Edinost“

Iz tja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kron

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se sprava ne odira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 avč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 avč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, oamrtne in javne zahvale domači oglašit. se računajo po pogodbi.

Vredn. dopis naj se pošilja uredništvu. Nepravilni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Garzina št. 12. Upravništvo, in sprejemajo inserate v ulici Molin, taceolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik koncesij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna koncesija lista „Edinost“, v Trst

Pravica je le ena in krivica tudi!

„Se la grandezza di una nazione deve dipendere dall'oppressione d'un'altra, alla larga da certe grandezze.“

„Independente“ od 28. maja 1902.

Predvčerajšnjim smo ponatisnili na tem mestu članek, ki ga je bil priobčil naš »Independente« pod naslovom »Il grido di dolore dei polacchi«. Izvajanja so bila divna, krasna in resnična — tako, da so govorila iz duše vsakomur, ki je sploh zmožen človeškega čustvovanja.

Kako lep, kako vzvišen, kako zlat, kako nebeski pouk je obsežen že v uvodnem stavku, ki smo ga postavili tu gori kakor »motto«: »Ako veličina kacega naroda mora biti odvisna od zatiranja družega naroda, potem pa daleč proč z izvestnimi veličinami!«

Vprašamo še enkrat: kdo ne bi z obema rokama podpisal tega dikta in mu pritrčil iz polne duše?! Članek je neusmiljeno, a po zaslugi žigosan postopanje Nemčije proti lastnim poljskim podanikom in je o tem postopanju izrekel resnično, uničevalno sodbo: da je brez vsake pravne podlage, da je brez etniške tradicije, da je narekovano od brutalnega nasilja, od zlih instinktov, od zgolj surovega pohlepa po preganjanju in tlačanju drugih, da je torej to postopanje — brez morala!!

Po zahtevi resnice in pravice je konstatiral »Independente« nadalje, da ista Nemčija, ki samo sebi nadevuje pred svetom častni naslov »države strahu božjega in pravosti« se svojim postopanjem proti Poljakom gazi vsako ljudsko pravo ter da so Poljaki uprizorili dostojen protest, ki je zvenel kakor bolesten klic preganjanega in v svojih najsvetejših pravicah žaljenega naroda.

Kdo ne bi dalje pritrčil laškemu listu, ko je s krvavo ironijo govoril o evropskih državah in njih diplomacijah, ki puščajo svojo vest doma in so povsem brezdebatne za vsako krivico, ako si oni, ki jo dela, zna izbirati forme, videz korektnosti. Korektno je — po naziranju diplomacije — ako se [ena država ne utika v notranje stvari druge. V imenu te »korektnosti« ima Nemčija svobodno roko za vršenje nasilja in krivice, ki kriči do neba! Da, za krivico, nehumannost, ki kriči v

oblake, ima civilizirana Evropa gluha nšesa in zaprta arca in se more vrhu tega še ponasati se svojim — korektnim vedenjem!

»Independente« nam je govoril iz duše. Hkratu pa nam je bilo kakor da imamo uganjko pred seboj. Dejstva, da je ta laški radikalni list priobčil takov članek, tega dejstva si nismo mogli prav tolmačiti.

Nismo vedeli, da-li imamo pred seboj pojav nečuvstven drznosti, ki spekulira na maso, ki ni priučena misliti in primerjati, ali pa je bil avktor sam v takem duševnem razpoloženju, da ni pomislil, kako s svojimi izvajanjmi uprav izjavlje na prisposodbljanje, kako brusi nož, ki reže v njegovo in njegoveh somišljenikov živo meso! Ali ni pomislil, da se svojo sodbo o postopanju Nemcev proti Poljakom, piše tudi sodbo o postopanju Italijanov v našem Primorju nasproti Slovanom?!

Če se zgraža nad nemškimi učitelji, ki kaznujejo poljske otroke, ker hočejo le-ti Boga moliti v svojem jeziku — ni-li s tem pokazal s prstom na šolske razmere v mestu tržaškem, v kolikor prihaja v poštev slovenski element?! Ni-li tudi tu na tisoče slovenskih otrok, pohajajočih šolo, ki ne morejo v materinem jeziku moliti Boga?! In mi bi hoteli videti, kaj bi storili oni velmožni gospodje, ki tu svobodno disponirajo na polju ljudskega šolstva, ako bi se ti otročiči nekega dne spuntali in bi zahtevali, naj učitelji molijo žnjimi slovenski in naj se jim krščanski nauk deli v njihovem materinem jeziku?!

Ni-li tudi ta zistem našega šolstva v nasprotju z etničnimi tradicijami, s pedagozičnimi načeli, z vsakim pravom, sploh z namenom, katerega jedinega bi smela imeti ljudska šola?! Ni-li v nasprotstvu s pisanimi zakoni o ravnopravnosti narodov in z božjim zakonom, ki določa enakost vseh ljudi?! A kateri so motivi, ki usiljujejo ta nezmišeln in nasilni zistem v naše šole?! Mari niso slični onim v Vrešenu?! Gori hočejo slovenske otroke nemčiti, tu jih hočejo italijančiti! Se stališča etike, morale, zakona in ljudskega prava pa je to isto in ni nobene razlike, ali Nemec hoče uničevati Poljaka, ali pa Italijan Slovence!?

Ali pa hoče »Independente« utajiti ekzistenco našega življa na tej zemlji?! Če ima poguma za to, potem se sme lotiti tudi družega, težavnejega posla: dokaza, da ljudje nimajo neba, oblakov, zvezd in solca nad glavo in tal pod nogami!! Potem sploh ni

več možno govoriti žnjim, in je sploh zgubil pravico zgražati se nad kom in ga obsojati.

Kdor sam z vsemi sredstvi raznaručuje, ta je zgubil pravico predbacivati drugim barbarski fanatizem. Kdor postopa z drugimi plemeni tako, kakor postopajo tu Italijani s Slovenci, a piše ob enem, da je postopanje Nemcev kruto, brezobrazno v svoji nepravilnosti in odločnosti, izrekel je sodbo tudi — o sebi! Ali »Independente« ne sluti tega, ali so gospoda res že tako degenerirani v svojem umevanju, da ne vedo, da resnica je le jedna, krivica pa tudi, naj se že godi v Vrešenu ali v Trstu, pa naj jo imajo že Nemci na vesti ali pa Italijani!

Krivica je krivica, nemoralna je nemoralna, nasilje je nasilje in zločin je zločin, brez razlike, ali se je dogodil v Nemčiji, ali pa v Primorju.

Resnica je vedno ista. »Independente« je napisal na adresi Nemcev usodni memento. Ali napisal ga je tudi — sebi! Noben narod ne sme iskati svoje veličine v zatiranju družega naroda; in če jo išče, je pokazal le svojo slabost in mu je usojeno, da propade! Kajti: čaka ga maščevanje zgodovine!

Resnica je le ena in vedno ista. Kakor je »Independente« se svojo sodbo o postopanju Nemcev izrekel tudi sodbo svojem in svojih somišljenikov postopanju, tako velja tolažba, obsežena v mementu na nemško adresi, tudi za primorske Slovence!

Kdor išče svojo veličino v zatiranju drugih, tega čaka poguba! Naša trdna vera je, da se resnično tega reka pokaže tudi v našem Primorju.

Politični pregled.

V Trstu, 4. junija 1902.

Državni zbor. — Zbornica poslancev.

Ministrski predsednik je, kakor je zadržal, na podlagi došlih mu uradnih brzojavk v večerajšnji seji poslanske zbornice poročal o dogodkih v Lvovu. Izjavil je, da je bil prvi napad na vojaštvo povzročen vsled nekega nesporazumljenja. Ko so se vojaki preko strelskega trga vračali z vojaških vaj, mislili so demonstranti, da so bili vojaki poklicani radi demonstracij. (Čudno pa je, da so ti vojaki, ki so se vračali z vojaških vaj, streljali na množico, ko je ventar znano, da vojaki ne hodijo z ostriimi patronami na vaje.

bil Ljubica, bo li srečen ž njo v zakonu?... Ali čemu razmišlja o stvari, ki spada v tajno bodočnost? O tem je bil uverjen, da je Ljubica vredna najiskrenejšje njegove ljubezni in da bitje, kakor je ona, ne more biti izvor nesreče nikomur.

Imel je nemirno noč. Spal je malo. Čutil je veliko bolečino v duši, ali on se je že odločil, da se odreče Melite in uda tetinej osnovi. Bolje je sedaj preboleti prvo bol, nego morda vse življenje bolehati na zastrupljenem srečju. V mlademu baronu je zmagal razum in družega dne je že na skupnem zajutruku izjavil baronici, da hvaležno sprejema njeno ponudbo.

Baronici se je razvedrilo lice od veselja. Ta ženitev je bila zadnji časnjena najresnejša in najmilejša želja. Njen nečak dobi za ženo njeno pohčerjenko, katero je ljubila kakor mati svoje lastno dete. Imetek njen in njene moža preide po njeni smrti na isto kri in na isto ime, a ona bo bdela nad mladim parom, da bo priden in srečen. Tedaj naj jo Bog slobodno pokliče k sebi ona je izvršila svojo nalogo na tem svetu.

Ljubica ni niti slutila, o čem da Alfred govori baronici, radi česar se ji zahvaljuje in zakaj jej je ponižno in udano poljubil roko.

Op. ur.) Vojaštvo da je bilo prisiljeno streljati na množico, ker je bilo od iste napadeno s kamenjem. Minister je sporočal, da je bilo 10 huzarjev težko in več lahko ranjenih. Jeden ranjenih huzarjev da je v smrtni nevarnosti. Izjavil je nadalje, da je uvedena preiskava, ki pokaže, da-li so bile odredbe redarstvene oblasti primerne?!

Vlada da je skušala zboljšati gospodarske razmere lvovskih delavcev ter je nalašč radi tega pričela zgradbena dela. To pa da ni pomagalo radi nasledujočih štrajkov. Branil je vojsko pred napadi socijalističnih poslancev ter dejal, da je ista vedno na najboljši način izvrševala svoje naloge. Socijalisti so Körberjev govor večkrat pretiravali v vsiklji in je posl. Pernatorfer potem predlagal, da se o odgovoru ministrskega predsednika otvori debata, kateri predlog pa je zbornica odklonila z 115 glasovi proti 80.

Slovenska delegacija na Dunaju.

»Slovenec« prinaša nastopno brzojavko:

»Hrvatsko-slovenski klub je sklenil fusionirati se s »Slovanskim centrom« in je naročil predsedstvu, da se o tem dogovori s »Slovanskim centrom«. Ta nova slovanska združitev bo štela 27 členov«.

Za danes le beležimo to vest in bo možno govoriti o tem dogodku, čim nam bo znano kaj konkretnega.

O položaju. Včeraj smo rekli, da so Čehi uveljavili svojo voljo proti dr. Körberju. Tudi »Politik« pravi, da je to neoporečno v zadoščenje Čehov, da so načelniki strank na konferenci upoštevali njihovo voljo ter sprejeli delavni program. Sedaj se nadeja tudi rešeni list, da Mladočehi odstopijo od svojega obstrukcijskega sklepa, ter da je odprta pot, ki omogoči povrnitev k prvotnemu programu, ki je bil določen za tisti čas, ko bo v parlamentu akutno vprašanje o ogerski nagodbi in carinarskem tarifu. Sedaj, ko se je upoštevalo njihovo menenje, naj Čehi privole v razpravo zakona o davku na vozne listke kakor peto točko.

Na to računajo menda tudi odločilni krogi. V tem mnenju nas utrja vest v »Neue Fr. Pr.«, da se zbornica poslancev gotovo zopet anide po zasedanju delegacij. To se utegne zgoditi dne 11. junija. Ali v kupo te nade pada tudi kaplja pelina, kajti isti nemški list poroča, da 20 čeških poslancev grozijo, da izstopijo iz mladočehskega kluba, ako isti res pripravi razpravo zakona o davku na vozne listke.

Baronica je prišla njegovo glavo z obema rokama in ga srčno poljubila na čelo.

»Vedela sem, da v tebi zmagata pamet in..... ponos«, je rekla baronica veselo. »Bodočnost pokaže, da sem prav delala in da se ne boš kesal. O tem sem uverjena. Ali, glej, mi nismo še gotovi. Mi še niti ne vemo, kaj Ljubica poreče k vsemu temu!«

Deklica je, začuvši te besede, radovedno uprla svoj pogled v baronico, katera jo je opazovala veselim obrazom.

»Ti niti ne slutiš«, je rekla baronica pohčerjenki, »kaj smo sklenili ta hip. Stvar je važna, za te ne more biti važnejše na tem svetu. Pazi torej kaj odgovoriš!«

»Le vprašajte, mamica!« je prosila Ljubica, ki se je začela že razburjati od velike radovednosti.

»Jaz in Alfred«, je nadaljevala baronica z resnim obrazom, »ava se sporazumela, da se vidva vzameta. On je stvar dobro premislil, a brez tebe se ne da izvesti ta osnova, katera je meni nad vse mila. Sedaj prihaja na-te vrsta, da se izjaviš: hočeš-li iti z Alfredom, želiš-li postati njegova žena?«

(Pride še.)

PODLISTEK.

MELITA.

Povest iz naše dobe.

Spisal Josip Evgen Tomić; prevedel Radi.

Prvi del.

II.

Alfred je začel resno razmišljati o tej stvari. Dosedaj ni še ljubil deklice razun Melite. Ona mu je nenavadno ugajala. V njenem bitju je bilo nekaj, kar ga je neodklonljivo vleklo k njej. Le še malo časa in on bi se že ne mogel več odtrgati od nje. A zakaj da se je moram otresti?... se je vpraševal samega sebe plaho in bojazljivo. Pamet mu je glasno odgovarjala: da! Brez baronice pomoči ne bi se mogel oženiti z Melito, a na to pomoč, kakor je videl, ne more računati. Tudi Melita je deklica brez imetja kakor on. Njiju ljubezen je ljubezen — — dveh siromakov, katero jima je poslala usoda, le da bi še bolj povečala njiju nearečo. No, on bi tudi stradal njej na ljubo, ako bi le vedel, da ga ona iskreno ljubi in da mu bo zvesta, udana žena. Ali ono pismo! V kako grdi svetlobi jo kaže. Ako je to res-

nica, tedaj ne more biti v njej niti iskric prave ljubezni.

O tej neugodnej stvari je hotel resno govoriti z Melito, a se je premislil takoj. S kakšno pravico išče pri njej razjašnjenje tako delikatne zadeve, ko se jej niti razodel ni. Samo enkrat je rekel pred njo, da bo moral govoriti s teto radi svoje ženitve, ali o tem ni nič omenil o svoji izvoljenki, niti ga Melita ni vprašala za njo. Gotovo je smatrala to za nepotrebno poleg toliko dokazov njegove tople simpatije do njene osebe. Sedaj mu je bilo drago, da se je smel smatrati svobodnim nasproti njej in delati po svoji volji.

A Ljubica — je začel sedaj Alfred razmišljati o tetinej izvoljenki. Lepa je, nihče ne more tajiti tega; duša jej je čista, kakor angeljaka; nežna je in skromna kakor poljski cvet, prava Ljubica. Spomnil se je, kako ljubeznivo, a čisto mu je pogledala v oči, ko jo je ob svojem prihodu v Borkovec poljubil na čelo. Brez dvoma: ona mu bo dobra, zvesta žena. Ona ga morda sedaj še ne ljubi, ali on jej je simpatičen in njegova družba jej je ljuba. V zakonu se njeno srce razpoči v ljubezen; to srce je sedaj še zaprto in zavito kakor rožni popek.... Ali on, bo-li Lju-

*) Potočnica. — Op. prel.

Da, da, tudi potovanje bo parlamentarnem terenu je združeno z nepredvidnimi dogodki.

Izgredi v Lvovu. — Generalni štrajk. Vseh ranjenecv od predvčerajšnjih izgredov v Lvovu je kakih 200; izmed teh je, kakor smo poročali že včeraj, 5 oseb že umrlo, dva pa sta umirajoča. Med ranjenici je tudi več vojakov ter mnogo žen in otrok. Na trgu Benediktincev so večkrat ustrelili na vojake iz samokresov, neka žena da je vojake polila z vročo vodo.

Vojaštvo je zasedlo vse trge in glavne ulice. Tudi v predmestjih so se dogodili izgredi. Okoli mesta je postavljen vojaški kordon, ki brani tujem prihod v mesto.

Ponovna pogajanja med delodajalci in delavci so se razbila. »Gazeta Narodowa« naznanja proklamacijo generalnega štrajka. Vse prodajalnice in hiše so zaprte in tramvajski obrat je zaustavljen. Za red skrbe trije vojaški polki. Množica je posebno ogorčena nad huzarji in zahteva, da se isti odstranijo. Včeraj se krvavi dogodki niso ponovili.

Po anglo-burskem miru. V Londonu vlada še vedno jako veliko veselje in se prirejajo vsakovrstne slavnosti, ker jim je roparstvo v južni Afriki tako lepo vspelo. Vsi pravi prijatelji Burov pa so z mirovnimi pogoji skrajno nezadovoljni, ker so ti pogoji poniževalni za tako hrabri narod, kakor je burski. Uradno glasilo Burov, bruseljski »Petit bleu« tudi popolnoma obsoja pogoje, pod katerimi se je sklenil mir in izjavlja, da je mirovna pogodba neveljavna, ker ni podpisana od Krügerja in od ostalih burskih delegatov v Evropi, namreč Leydse, Fischeerja, Wolmaransa in Wesselsa. Buri da ne priznajo nikdar veljavnost te mirovne pogodbe. V Utrechtu so imeli včeraj Krüger in imenovani delegati konferenco, katere so se udeležili tudi de Bruyn, Grobler in Van Boeschoten. Sklepi te konference se drže popolnoma tajni. Iz Haaga poročajo, da se misli Krüger povrniti v južno Afriko, ako dobi dovoljenje v to. Mi pa jako dvomimo, da bi Angleži Krügerju dovolili to, ne da bi Krüger priznal veljavnosti mirovne pogodbe! A tudi v tem slučaju težko, ker bi jim tam utegnil postati nevaren. Kakor znano, je bil Krüger vedno nasproten temu, da bi se Buri odrekli neodvisnosti in je vedno zahteval, da se vodi boj do skrajnosti.

Angležem se je torej slednjič vendar posrečilo ugodno zaključiti vojno, ki so jo vojevali na tako nezasiščen način, da okrutosti njihovi zastopj iščemo primerov v novejši zgodovini! — Prekosili so v tem obziru gotovo tudi zloglasno in krvoločno Turčijo. — Kakor se je vsa vojna proti Burom vodila zavrtno, tako in še bolj je bil zavraten sklep miru. Izvabili so nekatere burske zastopnike k sebi, kjer so jih gotovo na kak zviščen način prisilili, da so podpisali mirovno pogodbo. Na pogajanjih ni bil navzoč niti predsednik transvaalske republike Krüger, niti — kakor so poročale zadnje angleške vesti o mirovnih pogajanjih — predsednik oranjske republike Steijn. Čudno se nam pa dozdeva, da je kljub temu tudi Steijnov podpis na mirovni pogodbi. Ista ima torej, kar se tiče oranjske republike, vsaj navidezno legalen značaj; kar se tiče Transvaala pa niti tega ne. Oni, ki so v imenu Transvaala podpisali pogodbo, bili so le zastopniki vojaških čet; ti so lahko položili orožje in se podali Angležem, niso pa imeli pravice vsprejemati v imenu države kakih obvez, ker jih nihče ni pooblastil v to. Krüger ni podpisal pogodbe, a tudi ni pooblastil nikogar, da bi v njegovem imenu smel sklepati mir. Angleži so torej res faktični gospodarji Transvaala, ne pa legitimni in nimajo torej ravno tako velikega vzroka za toliko veselje nad svojo »zmago«, ker, čim se Buri zopet okrepe, delali jim bodo še velike preglavice, in kar je glavno: Angleži so v tej žalostni roparski vojni vsemu svetu pokazali svojo podlost, a tudi svojo — slaboto in vojaško obnemoglost.

Tržaške vesti.

Iz zopet šole! Rekli smo, da ga ni zavednega Slovence, ki bi hotel dati svojega otroka v laške šole, ker noče, da bi se mu poitalijančil, ker noče, da bi bil njegov lastni otrok rudeč irredentari. Kaj stori torej? Pošilja ga rajše v nemške šole, kjer se sicer vrši infiltracija nemštva, a so mu vsaj pravični v toliko, da sme otrok po dve uri na teden zahajati na pouk v slovenščini. Da pa vsepihi tega pouka na nemških šolah ne morejo biti veliki, umevno je že samo ob sebi,

ako pomislimo, da učitelji celó v slovenskih urah govore z otroci nemški! In to edino le radi tega, da se čim prej in čim bolj privadijo nemškemu jeziku, oziroma: da se tudi na pouku v slovenščini manifestira nemški značaj teh šol!

V te nemške ljudske šole pa je naval tolik, da ne morejo sprejemati vseh priglasišev se otrok.

Če torej slovenski oče tudi na nemški šoli ni našel več prostora za svojega otroka, kaj naj stori potem? Mari naj pošilja otroka v okolico v slovensko šolo, da mu eventualno oboli na pljučnici, ali pade v kako drugo nevarnost na dolgi poti ob hudi burji?! Mari naj ga pošilja k sv. Jakobu, ako je oddaljen od tega kraja in kjer se mu tudi lahko pripeti, da mu ne vsprejmejo otroka, ker je razred prenapolnjen?!

Kaj naj stori torej tak slovenski oče? Ima-li drugo pot odprto, nego — da si se zgraža že ob tej misli sami — da slednjič vendar-le otroka pošlje v bližnjo laško šolo, kjer se mu gotovo potuji?!

V vseh viharjih, ki jih je morala naša država pretrpeti, stali so Slovenci trdno kakor skala. Morejo-li tudi Lahi reči tako?! Katere narodnosti so bili ljudje v goreni Italiji, ki so se vojskovali proti naši armadi? Proti komu se je boril Garibaldi in ni-li imel morda v svojih vrstah tudi Tržačanov laške narodnosti?! Slovencem ne more nikdo očitati kaj takega!

Vsaki pametni gospodar ima v svoji hiši rad zanesljive ljudi. Nezanesljive, torej take, ki bi ga ob prvi priliki izdali, takih gotovo ne mara. Trst hočeta imeti Nemčija in Italija. Pameten človek bi torej mislil, da bo država na vse kriplje delala na to, da se ljudstveno ne bo navduševalo za ptuje države, ne za Nemčijo in ne za Italijo! Misliti bi moral, da naša država ne bo silila, da iz zvestih slovenskih sinov postanejo udje, ki se bodo navduševali za Nemčijo ali pa za Italijo.

A, na žalost, vidimo, kako nam država usiljuje nemške šole, kjer naj se naši otroci navzamejo nemškega duha, da se bodo pozneje tem laže navduševali za mater Germanijo! In če za naše otroke ni več prostora na nemških šolah, naj gredo pa v laške šole, iz katerih izidejo kasneje sinovi sladkega Dantejevega jezika in — D'Annunziovega duha! Da bi pa dali Slovincem potrebnih šol, da bi bil slovenski živelj tu ob Adriji tudi v bodoče državi najzanesljiveja podpora — to menda po umevanju današnjih dni ne bi bila državna korist!

Še par besed. Pišejo nam: Svoječasno smo se precej na dolgo bavili na tem mestu z gozp. Kurzemannom, ces. kr. redarstvenim koncipistom. Ta mož pa zaslučuje s svojim delovanjem, da se zopet bavimo ž njim, ker bi se drugače mislilo, da se ga bojimo. Mož kaže z vsem svojim postopanjem domišljijo, da je on vsemogočen. Nam pa vsa ta domišljavost njegova ne inponira prav čisto nič. Od raznih oseb smo že čuli, kako da ta gospod imenuje politično društvo »Edinost«. Quella società agitatrice, da zabavlja čez urad tega društva, ki je ustanovljen v pomoč onim, ki prosijo za podeljenje domovinstva itd. Priprčali smo se tudi, da g. Kurzemann kvari slovenske priimke s tem, da opušča vse akcente!

Nam je tega dovolj; zato zahtevamo, da viši gospodje pouče tega gospoda, da je on tu le ces. kr. uradnik, kateremu absolutno ne bi smelo biti dovoljeno gori označeno nastopanje. Da gospod Kurzemann imenuje naš list »Barako«, to nas ne ženira. Protestujemo pa proti postopanju omenjenega gospoda e. kr. uradnika kakor takega, v kolikor je to postopanje žaljivo za naš slov. živelj in zahtevamo opetovano, naj se na njegovo mesto postavi mož, ki se ne bo zadiral v naše narodne stvari in ki bo zmoezen deželni jezikom, mej katere spada — vsaj mi menimo tako — tudi slovenski!

Odbor »Zveze tržaške mladine« nam je dopisal neki popravek oziroma na notico, priobčeno v našem listu pod naslovom »Sramota! Sramota!«. Oblika temu popravku sicer ni bila taka, da bi nas mogel kdo siliti v priobčenje itega. No, mi smo radi lojalni in postrežljivi tudi nasproti onim, s katerimi ne soglašamo, in tako bi bili v božjem imenu radi dali mesta tudi popravku gori rečenega odbora, ako bi bil isti apeliral na našo lojalnost, ali, ako bi nas bil pozival — resnici na ljubo.

Ker pa nam je odbor nastavil na prva revolver §. 19 tiskovnega zakona, smo pri-

siljeni tudi mi staviti iz veljave zakone lastne lojalnosti in se držati toli rabljenega in — zlorabljenega §. 19 tiskovnega zakona ter zahtevati od mladih gospodov, če se že sklicujejo na ta §., naj mu zadoščajo najprej — onisami! Vedonaj, da §. 19 nima določil samo za uredništva, ampak tudi za one, ki pošiljajo popravke! Ker se torej gg. sklicujejo na §. 19 tiak. zakona, ne da bi bili dali svojemu popravku obiko, določeno po tem §. in ne da bi se bili držali meje, kakor jo zahteva rečeni §. — smo odločili tudi mi, da ne priobčimo njihovega popravka.

V celoti namreč ga nočemo priobčiti v pouk mladim gg., da revolver, ki so nam ga nastavili na prsa — ni bil na basan!

Na kratko pa bodi vendar povedano, kaj popravljajo gospodje iz »mladine«.

Najprej popravljajo, da gospica A. Z., ki je sodelovala na tistem laškem koncertu, ni odbornica »mladine«, ker to društvo da nima odbornic. (Odgovor na to točko popravka prepuščamo našemu zaupniku.)

Dalje popravlja odbor »mladine«, da ni res, da bi bila »mladina« zagrešila »narodni greh«, ker je omenjena »bivša udeleženica plesnih vaj društva« brez vednosti istega sodelovala v omenjenem »koru«.

Na to odgovarjamo mi takoj. V odgovor bodi konstatacija, da je bila dotična gospica, dokler je bila pevka »Kola«, vrta in značajna Slovenka! Prestopila je k »mladini« in od tu je storila korak, katerega moramo obsojati. Ne tajimo, da so možni taki slučaji tudi iz drugih narodnih društev ven! Ali sila redki so. V takih slučajih pa se nobeno narodno društvo ne spozablja tako, da bi listu pošiljalo popravke in metalo okolo sebe »podlimi insinuvacije«, mesto da bi udarilo po grešniku. Mari meni odbor »mladine«, da se izvije s povdarjanjem, da je gospica A. Z. »bivša udeleženica plesnih vaj društva«. Bivša! Pojte no! Seveda je »bivša«! Ali toliko »bivši« ste vsi udje mladine! Ker sedaj je tu poletni vroči čas in v tem času se — ne pleše! Mi smo prav za prav hvaležni odboru mladine, da nas je se svojim popravkom izval, da enkrat naravnost, odkrito in na vsa usta povemo svoje mnenje — zamera gori, zamera doli!

Mi nismo načelni nasprotniki plesa. Mi privoščamo vsakomur tudi to zabavo. Mi vemo, kako smešni so oni, ki si domišljajo, da se jim posreči odpraviti to navado ali razvado. Mi nimamo nič proti temu, ako se pleše makari v vsakem našem društvu! Nič ne de, če se z koristnim spaja tudi zabavno! Ali tu je tista točka pri naši »mladini«, na kateri osel pada v jarek! V nas je že številno potrebnih društev tako narastlo, da nalaga breme, katero komaj nosimo. Zato je greh na narodnem kapitalu in na splošni narodni koristi, ako se ob tolikih nujnih narodnih potrebah soujejo še društva, ki poleg plesnih vaj nima nobenega drugega resnega namena in pomena! Naj se v naših društvih tudi pleše, ali da naša javnost vzdržuje tudi društva, ki žive samo plesu — proti temu povzdigamo danes slovesno svoj glas!

Najtopleji v temperamentu pa so gg. popravljalci, kjer »najenergičnejše protestirajo« proti »insinuvacijam«, da društvu »Tržaške slovenske mladine« imponirajo zeleni znaki laškega »cora«. Zaačilno je to, da so se gg. najbolj razgrela radi brezpomembne fraze, kajti več nego nedolžna fraza ni bila beseda o zelenih znakih.

Ali če že hočejo, jim hočemo tudi tu povedati nekoliko resnice, kakor smo jo povedali zaupniku njihovemu, ki je došel v uredništvo.

Povedali smo mu, da poleg dejstva, da društvo »mladine« živi jedino le plesu, ogorča nas izlasti fakt, da oni, ki je enkrat vstopil v »mladino«, je toliko kolikor izgubljen za naša druga društva in torej za — narodno življenje!! A veste, kaj nam je prigovoril g. odposlanec »mladine«?! Jezno je odgovoril, da to ni res, kajti od »mladine« da je eden pevec »Slov. pevskega društva« in eden v »Kolu«. Mož bi bil bolje storil, da je molčal, kajti ti dve izjemi še le prav potrjati pravilo, oziroma to, kar pravimo mi in ki je fakt, katerega nam potrjujejo člani »Slov. pevskega društva«, »Kola« in »Sokolac«. Izlasti izgovori o »poslanca« »mladine« glede »Sokolac« so bili naravnost klasični. Sploh je to točka širšega zanimanja. Zato hočemo posebej in obširneje govoriti o njej.

Za danes zaključujemo v zavesti, da smo izvršili nujno potrebno, če tudi neprijetno delo, javno izgovorivši besedo, ki je sicer

vsem na ustih v naših društvih; in zaključujemo tudi z iskrenim obžalovanjem, da taka vsa spoštovanja vredna oseba, kakoršnja je g. predsednik »mladine«, posoja svoje ime v obrambo stvari, ki se jednostavno brani ne da!

Pogozdovanje na ozemlju mesta tržaškega. Vsepihi pogozdovanja Krasa so kažejo vedno očitneje in dajejo razveseljivo spričevalo o gorečnosti, s katero komisije za pogozdovanje Krasa vrše svoje naloge. Na ozemlju mesta tržaškega je bilo v letu 1901. 25-2 ha neprодукtivnih zemljišč na novo pogozdenih z 234.000 borovcev in smrek. Poleg tega so bile kulture od prejšnjega leta popoljšane z nadaljnjimi 369.700 komadov različnega bilja in s 50 kg. jelkega semena. Žal, da morajo kulture izdatno trpeti po insektih, kakor s ma borova grizlica pinijeva kosmatinka, pinijev prelec.

Vkljub nastopu teh škodljivcev in skoro trimesečni suši v zadnjem poletju kažejo kulture zadovoljiv izgled. Komisija za pogozdovanje dobiva potrebne rastline iz gozdne drevesnice v Bazovici v toliki meri, da je bilo v pomladi 1901. v tej drevesnici na razpolago 765.500 komadov rastlin.

Odpadnik — povsod enak! Pišejo nam: Minolo nedeljo je priredilo tukajšnje nemško alpsko društvo izlet v škocejansko jamo. — Izleta se je udeležilo največ Nemcev, potem Lahov in — to mora biti — precejšnje število naših odpadnikov!

Nemci in Lahi so se vedli povsem dostojno. Veselili so se in divili lepotam prirode na naši slovenski zemlji.

Drugače pa je bilo z onimi, ki so sinovi in hčere slovanskih starišev in ki so danes naši nasprotniki — odpadniki.

Ti janičarji so se rogali in posmehovali vsemu, kar so videli — da, še celó revnega kmečkega ljudstva niso puščali na miru.

O povratku je ta odpadniška druhal rjovel velikomemške izzivalne pesmi. Ko je pa primanjalo teh — začela je tuliti »Patrio v rešetu«!!!

Še enkrat moramo povdarjati, da so se pravi Nemci in Lahi vedli povsem dostojno.

Ta izlet nas pa uči, da moramo tudi mi tržaški Slovani obiskovati to škocejansko znamenitost, in ne puščati, da se tam šopirijo le — tujei.

Pristni Italijani. Jutri bo ustanovni občni zbor novega laškega telovadnega društva: »Società Ginnastica«. Da bo širše slovensko občinstvo inelo še jeden dokaz več o čistokrvnosti tržaških Italijanov, dovoljujemo si tu navesti imena nekoliko teh ultraitalijanov, ki bodo na jutrajšnjem ustanovnem občnem zboru tega najbolj laškega tržaškega društva izvoljeni v odbor. To so: dr. Mrak (Mrach — predsednik), inž. Barbič (Barbieh), dr. Kofler (Cofler), Komac (Comas), Koverlica (Coverlizza), Kumar (Camar — znan pod imenom »Kagumar«), Fegitz, dr. Jakopič (Jacopich), dr. Perko (Pereo), Petelin (Peterlini), Košuta (Cossutta), Dudovič (Dudovich), Gortan, Žigon (Sigon).

Čenjeni čitatelj naj blagovoli prešteti ta imena in našteje jih celih 14 (reci štirinajst). Izvoljenih bo poleg teh 14 »pristno-krvnih Italijanov« še 8 družih, od katerih je soodé po priimkih — gotovo nad polovico Židov; Italijanom ostanejo torej v najboljšem slučaju 3—4 odborniki od 22. A to ni morda le slučajno, ker že neštivilnokrat smo v tem listu omenjali jednaka dejstva in fakt je, da ga v Trstu ni laškega društva in odbora, v katerem ne bi imela velika večina udov slovanska in tu pa tam kako nemško ime.

Štrajki. Včeraj so nekateri zastopniki zidarskih podjetnikov pozvali zastopnike delavcev na pogovor glede dosege sporazumljenja. Ko so se pa polномоћniki delavcev predstavili zgoraj omenjenim podjetnikom, izjavili so slednji, da nimajo od svojih kolegov polномоćja, valed česar se ni moglo priti do nakega pozitivnega sklepa. Štrajk zidarjev torej nadaljuje.

Istotako nadaljuje tudi štrajk razkladalcev oglja, ker podjetniki nočejo ugoditi zahtevam istih.

V živo apno je padel sinoči ob 7. uri Andrej Orel iz Dekani pri neki novi zgradbi v ul. Solitario. Gospodar je bil naložil Orlu, ki je bil pri oni zgradbi le nekak čuvaj, naj apno, ki so jo bili pripeljali in razložili, spravi pod streho, ker bi mogel priti d. ž. Orel je vozil apno počasi na samokolnici in sicer mimo jame, kjer so gasili apno. Po nesreči se mu je nekako izpodtaknilo, zbog česar je zgubil

ravnatelj in se je zvrnil v jamo, v kateri je bilo apna 95 cm. višine. Na grozno upitje ponesrečene prihiteli so stanovanke iz bližine, udrli ograjo ter izvlekli nesrečnega iz jame ter ga oprali z vodo, na kar se mu je vsa gornja plast kože odlupila. Mož je trpel grozne bolečine. Očesi sti bili vsi kakor sežgani in zgubljeni v oteklini. Vid je gotovo izgubljen. Poklicali so zdravnika z zdravniške postaje, a ker tega ni hotelo biti precej časa, so moža prenesli v bolnišnico, kjer se ga položili v permanentno kopel.

Spoznana utopljenka. Mrtvo truplo one deklice, ki so jo našli predvčeršnjim popoldne v morju blizu Miramara, so spoznali in je utopljenka 18 letna Josipina Stare s Proseka. Deklica je bila zadnji čas v službi pri Elizi Monfalcon v ulici Amalia št. 20. Ko je ta doznala o onej utopljenki, si je šla truplo ogledat in je v njem spoznala svojo služabnico.

Dražbe premičnin. V četrtek dne 5. jun. ob 10. uri predpoludne se bodo valeci naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Chiozza in ulica Farneto 24, hišna oprava; ulica Manzoni 1, hišna oprava; ulica Fabro Severo 5, oprema v krčmi; ul. Artisti 1, hišna oprava; ulica S. Sebastiano 4, hišna oprava; ulica Madonina del Mare 7, mizarska oprema.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplota ob 7. uri jutraj 23° 8 ob 2. uri popoldne 21,3 — C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 762,2 — Danes plima ob 9.25 prelp. in ob 7.43 pop.; oseka ob 2.45 predpoludne in ob 2.6 popoldne.

Društvene vesti.

V počestitve spomina gospe **Natalije Truden** je darovala družina Srečka Bartelja 10 K ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metodija.

Istim povodom je gosp. dr. Mandić daroval dijaškemu podpornemu društvu v Pazinu 10 K.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu vabi na vrtno veselico, katero priredi v društvenih prostorih pri Sv. Ivanu.

Vspored: 1. Parma: Rokovnjači, svira svetoivanska godba. 2. V. Novak: »Hrvaškoje«, poje možki zbor »Slovanskega pevskega društva«. 3. Zajec: »U boj«, godba. 4. H. Satner: »Nazaj v planinski raj«, mešan zbor. 5. Zieuer: valček, godba. 6. A. Foerster: »Domovini«, mešan zbor. 7. Dvčak: simfonija, godba. 8. F. Kocjančič: »Roženkravt nagelj in rožmarin«, možki zbor. 9. Breda: »Venček sl. pesmi«, godba. 10. Petje raznih pevskih društev, ki se vdeležijo veselice. 11. Štrukljev semenj. 12. Kolo sreče. 13. Prosta zabava. — Začetek ob 5. uri popoldne. — Na veselici sodeluje iz prijaznosti »Slovensko pevsko društvo« in domača godba. Vstopnina 20 nvč., otroci so prosti. — K obilni vdeležbi vabi odbor.

Poziv! »Tržaški Sokol« namerja tudi sodelovati na izletu v Rhenberk.

Ker so komunikacije glavna težava pri takem izletu, pozivlja »Sokol« svoje člene in prijatelje, da se vsi oni, ki mislijo udeležiti se tega izleta, prijavijo ustmeno ali pisмено pri društvenem učitelju, bratu Matežu Bergantu, ali pri tajniku Drag. Podreka (kavarna »Commercio«), ali pa pri odborniku dru. Černetu v pisarni dra. Rybáka (ulica S. Spiridione št. 3. I.), ali slednjem v pisarni dra. Savika (ul. Molin piccolo št. 3.), da bo odboru mogoče preskrbeti potrebne vozove. — Najdemo se, da se Sokolasi množtevno odzovejo pozivu »Sokol«.

Izlet v Rhenberk. Naproseni objavljamo:

Ono gospodo, katera želi, da jej podpisani preskrbi vozove za ta izlet v Rhenberk, opozarjamo še enkrat, da se dokniki morajo prigrasiti najkasneje do prihodnje nedelje o poludne v prostorih »Delalskega podpornega društva«, kjer jim je uplačati vozne stroške (5 kron).

One, ki bi se prigrasili pozneje, se bo vsprejemalo le, ako bo še prostora na naših vozih.

ODBOR

pevskega društva »Kolo«.

Na vesele »Čitalnice« pri sv. Jacobu so preplačali vstopnino:

Gerbič 1 K, Čevna 1 K, Jožef Požar 60 st., N. N. 20 st., Kristijan Kravs 60 st., Jožef Merku 40 st., N. N. 10 st., N. N.

20 st., Ivica Kapel 40 st., Martin Ban 20 st., Jožef Jakomin 40 st., Ludvik Kogoj 40 st., Fran Besednjak 60 st., Vekoslav Rehar 1 K, Jožef Fernetič 40 st., Franc Primožič 1 K, Jožef Čehovin 1 K, N. N., 20 st., N. N. 20 st., N. N. 40 st., Andrej Gerjup 20 st., Anton Zlobec ml. 40 st., Štefan Prele 60 st., Planisek 40 st., Luka Bajt 20 st., Gernac 20 st., Saffreč 20 st., Gregorič 40 st., N. N. 60 st., Peter Može 20 st., N. N. 22 st., Rakuša 20 st., Miler 20 st., Anton Čehovin 40 st., Pahor 60 st., Cvek 60 st., N. N. 20 st., Alojzij Rehar 60 st., Alojzij Kompara 60 st., Petrič 40 st., Fran Kreševič 20 st., Fran Besednjak 60 st., Matko 60 st., Ivan Umek 40 st., Emil Kral 40 st., Matija Samec 40 st., Tavčer 60 st., I. I. 60 st., Miklovič 20 st., Valentin Bačer 60 st., Sotič 60 st., Jožef Kolb 20 st., Sikič 40 st., Miani 49 st., Lukšič 1 K 40 st., N. N. 40 st., N. N. 40 st., N. N. 10 st. — Stotero hvalo vsem!

Vesti iz ostale Primorske.

× **Vipavska železnica.** Po pogodbi bi morali izročiti železnico prometu že 15. septembra. Čujemo pa glasove, ki imajo v sebi več verjetnosti nego pogodba, da se to ne zgodi pred novembrom, bolj pesimistiški glas pa pravi, da letos sploh ne bo še nič, — in sicer ne po krivdi podjetnika. Sploh se je naredilo veliko pogreškov, ki dela zavlačujejo in železnico podražijo, ker se niso upoštevale krajevne in klimatiške razmere Vipavske doline. Čujemo pa še nekaj. Za postajo Ajdovščina je napis napravljen edino nemški: *Haidenschaft*. Ali je tak škandal res mogoč? Opravičena je zahteva, da bi bil napis edino slovenski v Ajdovščini!! Tako čitamo v »Narodu«.

Mi pa pridodajemo še, da ravno zato, ker bi bil edino slovenski napis opravičen, bilo bi nečuvno, ako bi postaja v Ajdovščini dobila edino nemški dopis, torej v jeziku, ki niti deželni jezik ni! Naravnost skrajno, poniževalno bi pa bilo, ako bi se zgodilo to brez odpora od naše strani. Nobena beseda graje ne bi bila zadostno ostra, ako poklicani činitelji naroda, poklicani varuhi njega materialnih in moralnih interesov, ne nastopijo z vso ostrožjo in, če treba, brezobzirnostjo proti takemu kršenju enakopravnosti — če se že našemu narodu tudi na lastni zemlji noče priznati prednosti — proti takemu žaljenju narodnega značaja pokrajine.

Vemo, da bržkone zagrešimo zopet sakrilegij na — koristnosti domačega prepira, a vendar bodi izgovorjeno vprašanje: ali ni to slufaj, v katerem bi voditelji naroda z obeh strani morali za hip pozabiti, da so si nasprotniki ter nastopiti kompaktno, združeno?! Seveda se bo vprašanje enega napira komu zdelo na prvi hip malenkostno. Mi pa pravimo, da so v našem položaju tudi »malenkosti« čisto načelne važnosti. Saj nas uče vsakdanje skušnje: kjer-koli odnehavamo za mezinec, jemljejo nam navažno celo roko!! Če bomo v eni Ajdovščini dopuščali, da nam kratijo pravice in ne upoštevajo našega jezika, čemu se imamo potem nadejati še le tam, kjer nimamo toliko moči, kolikor v Ajdovščini — bi je lahko imeli! Najdemo se torej, da se naši rojaki na Goriškem — ako vest v »Slov. Narodu« odgovarja resnici — pošteno postavijo po robu in da jih tudi naši državni poslanci vseh barv krepko podpro s tem, da sprgovore z gospodom ministrom za železnice in z gospodom Körberjem tako prav po slovenski. Mi smo uverjeni, da ne bodo govorili zastoj.

× **Požar.** V vasi Sobonje, ležeči na vzhodni strani Podgrada kako 1 uro hoda proti Trnovem na Kranjskem, navstajal je dne 2. t. m. ob 6. uri zvečer nenadoma ogenj na strehi hiše št. 1, ki je krita s slamo in je last tamošnjega kmeta Antona Kirna. Na srečo pa so takoj prihiteli sosedje in so še pravočasno udušili ogenj, katerega je najbrž povzročila kaka iskra, skočivša iz dimnika. Ako bi se bil ogenj razširil, zasel bi bil najprvo 4 sosednje hiše. Tako pa ni bilo več škode, nego le kakih 30—40 kron. Hiša je zavarovana.

× **Razstava in premovalje goveje živine** bo, kakor smo poročali pred kratkim, v Podgradu ter se je zdaj tudi že določil za to dan 1. septembra t. l. G. kr. namestništvo je pa odobrilo dotična pravila in vspored, kakor je predložila tamošnja gospodarska zadruga. Opozarjamo torej vse kmetovalce sodnega okraja podgrajskega in voloskega na to, da dobro vzrede svojo živino, kajti raz-

deli se 11 daril za najlepša goveda od državne podpore 600 kron. Za slučaj kake kužne bolezni bi se seveda morala razstava preložiti.

× **Iz Divače** nam javljajo, da tamošnji mladeniči prirede dne 8. t. m. ples v gospe Ivana Obernsla.

× **Narodna čitalnica v Brezovici** priredi dne 8. junija t. l. veselico v prostorih g. Iv. Gerliča s sledečim vsporedom:

1. Pozdrav predsednika. 2. Žirovnik: »Kukovica«, poje mešan zbor. 3. A. Hribar: »Boj pri Sisku«, deklamacija. 4. Žirovnik: »Večernica«, poje mešan zbor. 5. »Krivica in dobrot«, igra v treh dejanjih, spisal A. Medved. 6. Foerster: »Ljubezen do domovine«, poje mešan zbor. 7. Srečkanje. 8. A. Hribar: »Laskovski v slovo«, poje mešan zbor. 9. Zabava.

Med posameznimi točkami svira godba. Začetek veselice točno ob 4. uri in pol popoldne. Vstopnina k veselici 60 stot., členi čitalnice plačajo polovico. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Vesti iz Kranjske.

* **Slovenska opera v Ljubljani** bo letos imela novoangazirane pevce. Odbor »Dramatičnega društva« se je oziral posebno na razpuščeno zagrebško opero in so, kakor poroča »Obzor«, od hrvaške opere v Zagrebu d. finitivno angazirani za slovensko opero altistinja gđ. M. Gljivarac, gđ. Eisenhuth ter g. Aschenbrenner. Z gđ. Neuman-Selinger se vrše še dogovori.

* **Dijaška ustanova.** Na Dunaju umrli vpokojeni računski revident, gosp. Václav Arko, je zapustil 4000 K v svrhu, da se napravi ustanova za gimnazijca, ki studira v Ljubljani. Prednost imajo dijaki iz S. dražice.

Vesti iz Štajerske.

— **Pomanjkanje zavednosti.** Slovenska občina Velenje je imenovala svojim častnim občanom grajščaka pl. Adamovića, ki ima tudi to posebno zaslug, da je načelnik nemškutarskih gasilec v Velenju, da podpira nemški otroški vrtec, da je nemško-nacionalnega mišljenja itd. Nemška občina bi pač ne pokazala takega pomanjkanja v zavednosti.

— **Blamirana celjska nemškutarija.** Celjski Nemci ro hoteli postaviti o sestavljanju cerkvenih konkurenčnih odborov tako zaslužiti v svojo korist, da bi oni dobili večino v cerkvenem konkurenčnem odboru, ter tako komandirali v slovenski farai cerkvi. Pristoževali so se, ker ni njih obveljala, na vse strani, sedaj pa je najvišja oblast, upravno sodišče, zavrnilo njih pritožbo. S tem je stvar končno rešena in naša nemškutarija blamirana.

— **»Südmarka« v Gradcu** se vendar brani pokriti sleparije v nemškem »Vorschussverein« v Št. Lenartu v Slov. goricah. Nje ustanovitelj Feichtinger je rekel v odboru seji, da »Südmarka« vendar ni poklicana, da bi poravnala vsako nemško goljufo s svojim denarjem. Skrbni pa tudi tega odbornika, da bi med poškodovanimi utegnil biti kak Slovenec in bi se tudi temu seglo pod roko.

— **Kako delajo štajerski Nemci.** V Ljutomeru je prišlo v občinski seji na razgovor nameščenju občinskega zdravnika za trg Ljutomer. Poročevalec župan Thurn je priznaval izvrstno strokovno izobrazbo prosileca gospoda dr. Chlucpeka, rodom Čeha, a predlagal je, da se prošnja odbije, ker je prosilec — Čeh. C. kr. namestništvo v Gradcu bržkone dovoli, da posel občinskega zdravnika sme še nadalje opravljati sanitetni koncipient dr. Varda.

V mariborski okrajni zstop so izvolili nemškutarji protestanta dra. Er. Mravljaga!

Književnost in umetnost.

»Slovenka« je izšla in prinese sledečo vsebino: »O ženski izobrazbi«, piše učiteljica. — »Nenastinen sonet«, Dragotina Ketteja. Priobčil Gv. Sajovic, Kranj. — »Inserate, črtica: spisal F. J. Doljan. — »Magdalena: I. S. Machar, s dovoljenjem pesnikovim prev. Ant. Dermota, Praga. — »Šolska ikona« arški pisal: dr. Laza K. Lazarevič, prevela I. in F. Klemenčič. — »Lahko noč!«, Fran Žgur, Poddraga. — »Pred Madono«, Utva, Trst. — »Boris Godunov: A. S. Puškin, prev. Edvič. — »Savinski vene«, zložil Žiga Lajakov-Mozirski. — »Nove knjige«. — »Beležke«.

Brzobjavna poročila.

Morski roparji v Rudečem morju.

PLOVDIV 3. (B.) Iz Carigrada prihajajo vesti, glasom katerih je začelo roparstvo v Rudečem morju jako prevladovati. Na otoku Kamaran so sicer štiri turške vojne ladije, ali vse so skoraj nesposobne za gibanje. Tudi tri manje ladje so proti utihotapljanju tobaka. Francoska in italijanska vlada sta nedavno temu določili skupne pomorske odredbe proti roparstvu v Rudečem morju in ste zahtevali tudi od turške vlade slične odredbe. Na to je minister za mornarico Hasan paša dobil nalog, naj odpošlje v ta namen petero v to sposobnih vojnihih ladij. — Ali valed slabega stanja turške vojne mornarice ni bilo možno izvršiti tega opetovano danega nujnega ukaza. Dotičnih pet ladij so sedaj v popravni oziroma v oboroževanju.

Državni zbor.

DUNAJ 4. (B.) — Zbornica poslancev. — Mej došlimi spisi je tudi nujni predlog poslanca Ferjančiča in tovarišev za takojšnjo razpravo o četrtici poročil pravosodnega odseka, o uporabljivosti zadolžnic v namen pledonosnega nalaganja ustanovnih pupilarnih in sličnih glavnice.

Potem je med došlimi spisi tudi poziv posl. Breiterja in tov. do vlade, naj pozive namestnika gališkega ter vse sokrivce, vojaške osebe in policijske uradnike na odgovor radi dogodkov v Lvovu in naj zaostalim po žrtvah teh zgredov dovoli državne podpore. Socijalni demokratje pa zahtevajo v nujnem predlogu, naj vlada pozove na odgovor vse one, ki so krivi na lahkomišljenem uporabljanju crožju proti neoboroženim delavcem.

Dalje je neki predlog Schönererja in tovarišev, tičeči se konca južno afriške vojne. Slednjič interpelirajo posl. Ellenbogen in tovariši radi postopanja nekega stotnika polka 84. z vojak.

Trgovinska zbornica tržaška.

DUNAJ 4. (B.) Trgovinski minister je potrdil zopetno izvolitev Frana Dimmerja predsednikom in Ivana di Demetrio podpredsednikom trgovinske zbornice v Trstu za l. 1902.

50.000 kron znaša glavni dobiček loterije gledaliških igralcev (glumačev). Opozarjamo svoje cenjene čitatelje, da se bo vršilo srečkanje nepreklicno dne 19. junija 1902 in vsi dobitki se izplačujejo od zalagateljev v gotovini z 10% odbitkom.

Pozor! Naše cenjene čitatelje opozarjamo na oglas na 4. strani najstarejše slovenske tiskarne našega rojaka gosp. Andreja Juga, ki ima svojo zalogo v ulici sv. Lucije št. 12 in sicer že nad 16 let.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI

z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoja

katera se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

TRST

TOVARNA:	ZALOGE:
Via Teza, vogal	Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje)
Via Libertas	in Via Riberge št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI CRNIJ ZASTONI IN FRANKO Predmeti postavio se na pa. obrod ali železnico franko.

Spoštovane slovenske gospodinjice!
Zahtevajte pri svojih trgovcih
NOVO
Ciril-Metodijevo
cikorijo.

Jakob Kosmerlj

— TRST —

ulica ss. Martiri št. 16
 nasproti Komando Marine.

— TRGOVINA —

festvin in kolonijalnega blaga, delikates
 in konserv.

Izbor raznih vin in likerjev.

Imam tudi filijalko v ulici **Bastione št. 2**
 nasproti ženskem liceju.

Priporočam se p. n. občinstvu in sem
 najudanejši

Jakob Kosmerlj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

Odlikovana v Rimu
 se zlate kolajno in
 zaslužnim križcem.

Odlikovana na Dunaju
 se zlate kolajno in
 častno diplomo.

Odlikovana tovarna za čopiče in ščetke

Ivan Angeli

ulica Canale 5

nasproti cerkve sv. Antona novega.

Edini specialist za izdelovanje zidarskih
 in slikarskih čopičev; lastna specializirana
 teta čopičev za barvanje s pokostjo.

Pleteni naslanjači francoskega sestava
 in nedosežne kakovosti.

Se ne boji nikake konkurence glede
 zmernih cen kakor tudi izvrstnega
 izdelka.

Čuvati se je dobro da se ne za-
 menja moja trdka s konkurenti
 jednakega imena.

Pekarna in sladčičarna Jakob Jellen

v Trstu, ulica Sette Fontane št. 13. priporoča 3 krat
 na dan svež kruh in velik izbor sladčic. Sprejema v
 pecivo bodisi testo za navaden kruh ali sladčice. Za-
 oga moke iz prvih ogerskih mlinov.

Josip Bizjak

urarski mojster v Trstu
 ulica Stadion 25. nazna-
 nja slavnemu občinstvu, da je odprl svojo lastno
 delavnico za popraviljanje ur vseh vrst, bodisi žepnih
 najfinjših kakor tudi velikih stenskih; obljublja, da
 si bo prizadeval zad voljiti vsakogar, koji bi mu bla-
 govoli dati dela, za kojega izvršitev tudi jamči. Za
 mnogobrojno podporo se udano priporoča.

PRVA TOVARNA
za čopiče in ščetke
Santo d'Angeli

TRST. - Via S. Antonio - TRST
 (nasproti Zennaro in Gentili).

Specialiteta čopičev za zidna dela nepresežne
 trpežnosti. Bogat izbor ščetk, strojev za či-
 ščenje parketov, metelj, metlice, ščetk od perja,
 palje za iztolči prah.

Velikanski izbor mil, glavnikov, parfumov,
 listne, novčark, mošnjikov itd.

Vse po jako niskih cenah.

V prepričanje se prosi blagohoten obisk.

Velikanska množina
pohištva

in

tapetarij

se nahaja za samo **en**
mesec po priložnostnih
 cenah v krasni dvorani

"TERSCORE"

ulica Chiozza št. 5, I. nad.

Izdelki najboljših mizarjev.

Srečkanje
NEPREKLICNO

19. junija 1902.

Loterija gledaliških igralcev
 (glumačev)

1 glavni dobiček po	50000 K
1 » » » » »	5000 »
1 » » » » »	3000 »
2 glavna dobitka »	2000 »
5 dobitkov »	1000 »
10 » » » » »	500 »
20 » » » » »	200 »
60 » » » » »	100 »
100 » » » » »	50 »
300 » » » » »	20 »
3500 » » » » »	10 »

Srečke po 1 krono

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandi & Co., Ign. Neumann,
 Mercurio Triestino, Henrik Schiffmann, Josip
 Zeldan.

Vsi dobitki se izplačujejo od zalagateljev
 s 10% odbitkom v gotovem denarju.

Odda se takoj jako lepa

prazna soba

po izvanredno nizkej ceni, oziroma popolnoma
 zastonj.

Poprašati je pri našem uredništvu.

Gostina „Al Transwaal“
 (nasproti Drežev pivovarni)
 Podpisani priporočajo I. vrste istrska, vi-
 navska in delmatinska vina, refoski, kranjski
 kern, Opolo, prosek, nudalje Dreževjevo
 pivo, Plzenko in Spaten v bocih.
 Domača kuhinja vedno pripravljena.
 Krogličke. Svojim rojakom se toplo pripo-
 roča.

Fran Benčić, krdmar.

ozmeniti cenari.

JAKOB BAMBIČ
 trgovec z jedilnim blagom
 Via Giulia št. 7.

Priporočajo svojo zalogo jestvin kolonijali-
 vskovrstnega olja, navadnega in najfinjšega.
 — Najfinje testenine, po jako nizkih cenah,
 ter moke, žita, ovsu, otrobi. — Razposilja na-
 robeno blago tudi na delo na debelo in
 drobno. — Ceneke razpošilja franco.
 Priporočajo se pri najudanejšem delu in
 omeniti cenari.

S kosčekom sladkorja zavžite po potrebi 20 do 40 kapljic,
 da praprspeš le prebavljanje, zadobite veselje do vživanja in ojačite
 želodec.

A. Thierry-jevega balzama

se zeleno varstveno znamko »nuna« in na kovinskem zamašku vtis-
 njeno trdko. Edino pristno vdobiva se v lekarnah. Po
 pešti 12 malih ali 6 velikih steklenic 4 krole.

Thierry (Adolf) Limited lekarna k angelju varuhu v Pregradi
 (Rogatec Sauerbrunn.)

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zeleno varstveno znamko »nuna«, ki je
 registrovana v vseh naprednih državah.

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi
 svetlo ali temno poltirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema
 tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, krtere izvrši v
 najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici
 in na deželi: v smislu gesla: Sroji k svojim!

Trgovina z železnino „MERKUR“
PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite
 železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-
 skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in
 strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna,
 vrata in pohištvo, zrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode
 tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter
 vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje),
 lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko že-
 lezne trgovine spadajoče predmete.

— Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo. —

• Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna

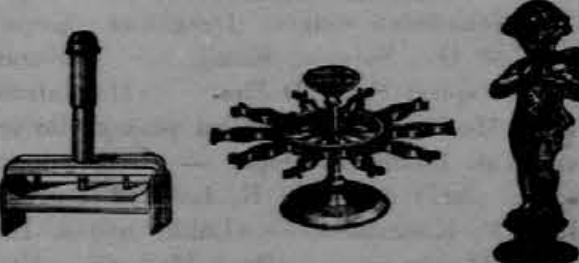
Cene nizke.

FONOGRAFI - GRAFOFONI

PRIREJENI CILINDRI
 za koncerte
 (najboljši na svetu)
 tudi na plačevanje
 v obrokih.

PEČATI, PEČATNI ROČI
 umetno izdelani pečati,
 v velikem izboru

Odlikovani grafični zavod E. Freisinger

trdko

Avogadro & Altarass

Trst. - Corso št. 2.

Pečati za numeriranje in paginiranje.

Graviranja.

Stroj za ljuknjanje kolkov itd.

Trakovi, barvane pečatne blazine in pripadki
 za pisalne stroje.

Specialiteta napisane plošče in črke
 od kositra, brona, emajlovanega ali izbočenega
 železa.

HELIOGRAFIČEN PAPIR
 pozitiven ali negativen za reprodukcije s pomočjo
 svetlobe.

MEHANIČNA DELAVNICA
 za popraviljanje in čiščenje pisalnih strojev
 vseh vrst.

Najboljši in najpopolniji pisalni stroj, z
 10 letnim jamstvom.

THE AUTOMATIC CYCLOSTYLE.
 Najpopolniji stroj za pomnoževanje.

Velik izbor najnovejših električnih predmetov kakor: Žepne svetilnice za zdravnike in fotografe, naprsne igle itd.
 Velika higijenična novost: **ELASTICNI TAPETI** (za čiščenje obuvale) izdelovljeni v močni jekleni žici, uvedeni v prvih bolnišnicah, zavodih prodajalnicah itd. itd.
 Pomnoževalni stroj: „OPTIMUS“ (popolniji sapirograf) Kr 28.— v velikosti 22 x 33 cm.